

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2021-22

Α΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΕΜΠΤΗ 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2022

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΟΙΝΟΥ ΚΟΡΜΟΥ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΑΑ004ΚΚ

Α΄ ΣΕΙΡΑ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ 90΄ λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις **το όνομά σας**.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης**.
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (30 Μονάδες)

Να απαντήσετε και στις τρεις (3) ερωτήσεις. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

A1. Να συμπληρώσετε την κάθε μία από τις πιο κάτω προτάσεις με μία από τις τρεις επιλογές που ακολουθούν, ώστε να σχηματιστεί μια ιστορικά ορθή πρόταση. Να γράψετε **στο τετράδιο απαντήσεών σας** τους αριθμούς των προτάσεων και δίπλα από τον κάθε αριθμό, το γράμμα της φράσης που απαιτείται για τη συμπλήρωση.

1. Κατά τη νεολιθική εποχή οι Κύπριοι ασχολούνταν:

- α) με το θαλάσσιο εμπόριο.
- β) με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.
- γ) με τη μεταλλουργία.

2. Ο Μινωικός Πολιτισμός αναπτύχθηκε:

- α) στη Στερεά Ελλάδα και Πελοπόννησο.
- β) στην Κρήτη.
- γ) στις Κυκλάδες.

3. Ο Ονήσιλος ήταν βασιλιάς:

- α) της Σαλαμίνας.
- β) των Σόλων.
- γ) της Αμαθούντας.

4. Τα κυκλώπεια τείχη ανήκαν:

- α) στη γεωμετρική αρχιτεκτονική.
- β) στη μινωική αρχιτεκτονική.
- γ) στη μυκηναϊκή αρχιτεκτονική.

(4 X 2,5 μονάδες = 10 μονάδες)

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας **στο τετράδιο απαντήσεών σας** τη λέξη «σωστό» ή «λάθος», δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στην τέχνη και κυρίως στην αγγειογραφία της Ύστερης Εποχής του Χαλκού κυριαρχούσαν τα γεωμετρικά σχήματα.
2. Η Κυπροσυλλαβική γραφή είχε σχέση με τη Γραμμική Β' γραφή των Μυκηναίων.
3. Ο Ονήσιλος φυλακίστηκε και παρέμεινε αιχμάλωτος των Περσών μέχρι το τέλος της ζωής του.
4. Το μινωικό σύστημα διοίκησης ήταν πολύ συγκεντρωτικό και ελεγχόταν από τα ανάκτορα.

(4 X 2,5 μονάδες = 10 μονάδες)

A3. Να τοποθετήσετε τις πιο κάτω ιστορικές εποχές στη σωστή χρονολογική σειρά ξεκινώντας από την αρχαιότερη και αριθμώντας τις από το 1 μέχρι το 4. Η απάντησή σας να γραφεί στο τετράδιο απαντήσεών σας.

- α. Κλασική Εποχή
- β. Γεωμετρική Εποχή
- γ. Εποχή Χαλκού
- δ. Αρχαϊκή Εποχή

(4 X 2,5 μονάδες = 10 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (35 μονάδες)

Να απαντήσετε και στις τρεις (3) ερωτήσεις.

B1. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω, με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

- α. Ολιγαρχία [εξήγηση ονομασίας, ποιοι κυβερνούν, άλλη ονομασία-εξήγηση] (5 μονάδες)
- β. Μινωική θρησκεία [δύο (2) θεότητες, δύο (2) ιερά σύμβολα και ένα (1) ιερό ζώο] (5 μονάδες)

B2. «Κατά τη διάρκεια της περσικής κατάκτησης οι Κύπριοι επαναστάτησαν με επικεφαλής τον Ονήσιλο εναντίον των Περσών».

Σε κείμενο 80-100 λέξεων, να αναφέρετε και να σχολιάσετε τρία (3) αίτια, την αφορμή και το αποτέλεσμα της κυπριακής επανάστασης του Ονήσιλου κατά των Περσών.

(12 μονάδες)

B3. «Η νεκρόπολη της Σαλαμίνας αποτελεί πολύ σημαντική πηγή άντλησης πληροφοριών για την ταφική αρχιτεκτονική και τα ταφικά έθιμα της κυπροαρχαϊκής περιόδου».

Να γράψετε κείμενο 80-100 λέξεων συμπεριλαμβάνοντας τις απαντήσεις σας για τα πιο κάτω ερωτήματα:

α) Να ονομάσετε τα δύο (2) είδη τάφων που συναντώνται στη νεκρόπολη της Σαλαμίνας κατά την Κυπροαρχαϊκή περίοδο και να καθορίσετε για ποιους προοριζόταν το κάθε είδος τάφου.

(7 μονάδες)

β) Να καταλήξετε σε ένα συμπέρασμα για την κοινωνική διαστρωμάτωση της εποχής αυτής.

(2 μονάδες)

γ) Να γράψετε μινωικές-μυκηναϊκές επιδράσεις, μία (1) σχετική με την ταφική αρχιτεκτονική και μία (1) σχετική με τα ταφικά έθιμα που μαρτυρούνται στη νεκρόπολη της Σαλαμίνας.

(4 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (35 Μονάδες)

Να απαντήσετε και στις δύο (2) ερωτήσεις.

Προσοχή:

Ορθή είναι η απάντηση που τεκμηριώνεται επαρκώς με βάση στοιχεία από τις πηγές που παρατίθενται, καθώς και άλλα ιστορικά γεγονότα / στοιχεία.

Γ1.

Παράθεμα Ι

«Τα βασικότερα όργανα της δημοκρατίας ήταν η Εκκλησία του Δήμου, όπου λαμβάνονταν όλες οι σημαντικές πολιτικές αποφάσεις, και το δικαστήριο, όπου εκδικάζονταν όλες οι σημαντικές δικαστικές υποθέσεις. Τον έλεγχο και των δύο οργάνων είχε χωρίς διάκριση ο αθηναϊκός δήμος, δηλαδή το σύνολο των πολιτών. Στην Εκκλησία δικαίωμα συμμετοχής, παρέμβασης, υποβολής προτάσεων και ψήφου είχαν όλοι οι ενήλικοι Αθηναίοι πολίτες· στο δικαστήριο είχαν δικαίωμα συμμετοχής μετά τη συμπλήρωση του τριακοστού έτους της ηλικίας τους.»

Δ.Κυρτάτα, Σπ. Ράγκου, Αρχαιότητα: Πόλεμος – Πολιτική – Πολιτισμός
Ίδρυμα ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ & Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών
Ανάκτηση από https://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/arxaiotita/page_020.html

Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α) Να εντοπίσετε μέσα από το πιο πάνω παράθεμα τα βασικότερα όργανα της αθηναϊκής δημοκρατίας και να αναφέρετε τη λειτουργία του καθενός.

(5 μονάδες)

β) Να αναφέρετε τρία (3) δικαιώματα που είχαν οι ενήλικες πολίτες στην αρχαία δημοκρατία της Αθήνας.

(9 μονάδες)

γ) Να σημειώσετε μία (1) ομοιότητα και μία (1) διαφορά της αρχαίας αθηναϊκής δημοκρατίας (όπως εντοπίζεται στο πιο πάνω παράθεμα) με το σημερινό δημοκρατικό πολίτευμα.

(3 μονάδες)

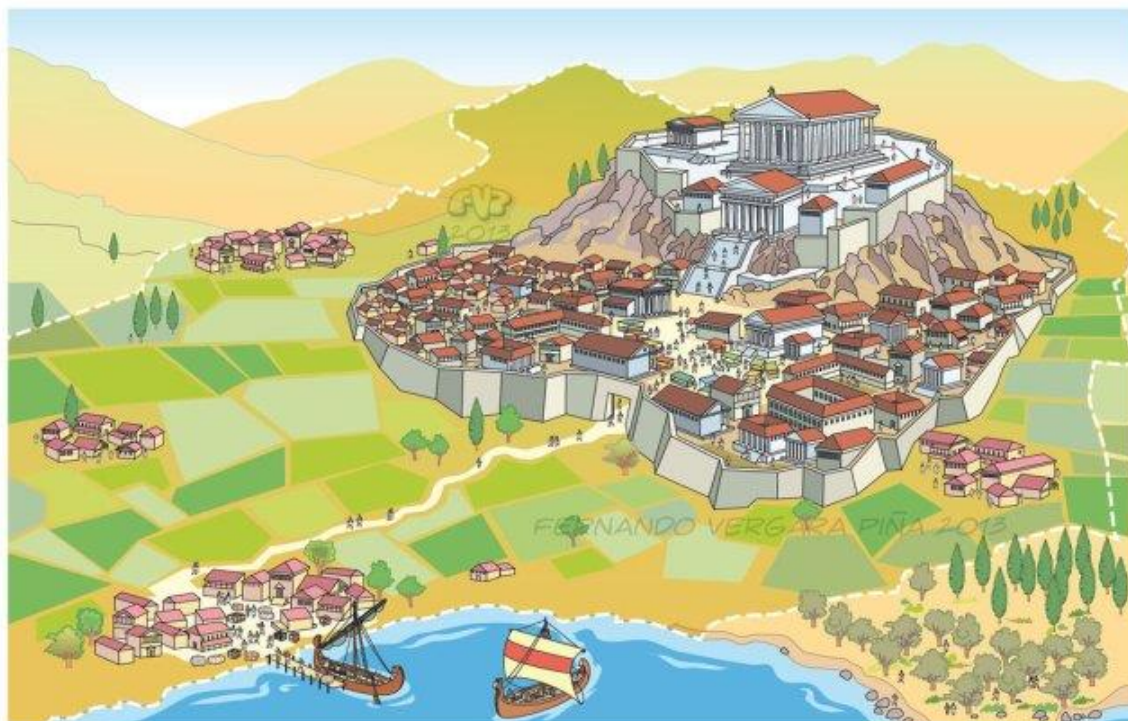
Γ2.

Παράθεμα I

«Οι Ίωνες της Αττικής συναποτέλεσαν μια «πόλιν» που η εδαφική της έκταση περικλείει όλη την Αττική με πολιτικό κέντρο το άστυ, που εκτείνεται κάτω από την Ακρόπολη και περιβάλλεται ως επί το πλείστον με τείχη. Τα τείχη προστάτευαν τους κατοίκους από εξωτερικούς κινδύνους και συντελούσαν στη διασφάλιση της αυτονομίας της «πόλεως». Οι χωρικοί εξακολουθούσαν να ζουν σε κώμες. [...] Κάθε πόλις έχει τους δικούς της πολιούχους θεούς, τους δικούς της θεσμούς, τη δική της στρατιωτική δύναμη, τα δικά της νομίσματα και σε πολλές περιπτώσεις το δικό της ιδίωμα γραφής. Οι πολίτες ταυτίζονται με την πόλη τους και κύριο μέλημά τους είναι η διασφάλιση της αυτονομίας της, αφού η δική της ανεξαρτησία αποτελεί προϋπόθεση της δικής τους ελευθερίας. [...] ο τοπικός αυτός πατριωτισμός εμποδίζει κάθε προσπάθεια προς πολιτική ένωση ενώ οι ανταγωνισμοί και οι συγκρούσεις ανάμεσα στις πόλεις είναι συνεχείς.»

Άννα Ραμού-Χαφιιάδη, Από τη φυλετική κοινωνία στην πολιτική,
εκδόσεις Καρδαμίτσα, σελ. 63 -64.

Παράθεμα II

Αφού μελετήσετε προσεκτικά τα πιο πάνω παραθέματα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:

α) Να αναφέρετε και να παρουσιάσετε δύο (2) συστατικά στοιχεία της «πόλεως – κράτους» της αρχαίας Αθήνας από άποψη γεωγραφική και δύο (2) συστατικά στοιχεία από άποψη οργανωτική.

(12 μονάδες)

β) Να εντοπίσετε από το Παράθεμα Ι και να εξηγήσετε γιατί ο θεσμός της «πόλεως-κράτους» οδηγεί σε συνεχείς συγκρούσεις ανάμεσα στις πόλεις, παραθέτοντας δύο (2) στοιχεία.

(6 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ